Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2024/2019(DEC)

13.2.2025

STANOVISKO

Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

pre Výbor pre kontrolu rozpočtu

k absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2023, oddiel III – Komisia, výkonné agentúry a deviaty, desiaty a jedenásty Európsky rozvojový fond
(2024/2019(DEC))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Tomáš Zdechovský

PA_NonLegDec

STANOVISKO

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyzýva Výbor pre kontrolu rozpočtu, aby ako gestorský výbor zaradil do svojho návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto body:

1. víta pokrok pri plnení národných programov členských štátov v roku 2023; so znepokojením konštatuje, že napriek požiadavke vynaložiť všetky finančné prostriedky na programové obdobie 2014 – 2020 do júna 2024 zostáva 18 % finančných prostriedkov z fondu AMIF a 25 % finančných prostriedkov z fondu ISF pridelených členským štátom na toto obdobie nedeklarovaných;

2. berie na vedomie návrh Komisie zvýšiť v medziach revízie viacročného finančného rámca v polovici trvania rozpočtové stropy pre okruhy 4 a 6 s cieľom zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na vykonávanie Nového paktu o migrácii a azyle; zdôrazňuje, že treba zabezpečiť primerané a včasné financovanie Únie pre členské štáty a agentúry Únie s cieľom uľahčiť účinné riadenie vonkajších hraníc EÚ vrátane opatrení na zabránenie neregulárnej migrácii a zároveň podporovať bezproblémové vykonávanie práva Únie v oblasti azylu a migrácie a zaručiť dodržiavanie základných práv; vyzýva Komisiu, aby monitorovala, napomáhala a kontrolovala včasné napredovanie administratívnych, operačných a právnych krokov, ktoré musia zrealizovať členské štáty a agentúry Únie na plné vykonávanie Nového paktu o migrácii a azyle do leta 2026, v súlade s lehotami stanovenými v spoločnom pláne vykonávania, ktorý Európska komisia uverejnila 12. júna 2024;

3. so znepokojením konštatuje, že podľa Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) v roku 2023 zomrelo na migračných trasách na celom svete najmenej 8 565 ľudí, čo znamená, že ide z tohto hľadiska o doteraz najtragickejší rok; vyjadruje tiež poľutovanie nad tým, že napriek tejto hrozivej bilancii sa v roku 2023 počet migrantov, ktorí neoprávnene prichádzajú do Únie, v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi zvýšil; so znepokojením berie na vedomie značný rozdiel medzi počtom vydaných rozhodnutí o návrate a počtom skutočne uskutočnených návratov a zdôrazňuje potrebu účinnejšej politiky návratu; ďalej poznamenáva, že Komisia musí vyvinúť väčšie úsilie na pomoc členským štátom v riešení prípadov nelegálneho prekračovania hraníc a v úspešnom vykonávaní návratov štátnych príslušníkov tretích krajín; vyzýva Komisiu, aby pomáhala členským štátom v riešení neregulárnych príchodov, legálnej migrácie a integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín a zároveň zvýšila transparentnosť a zodpovednosť využívania finančných prostriedkov Únie v oblasti vnútorných vecí v tretích krajinách; pripomína, že Komisia by mala v rámci vonkajšej činnosti naďalej prijímať opatrenia týkajúce sa migrácie a azylu, a to vrátane prístupu Tímu Európa, pričom by sa zároveň mala zachovať úloha Parlamentu; vyzýva Komisiu, aby zvýšila transparentnosť a zodpovednosť pri programovaní a implementácii fondov Únie v oblasti vnútorných záležitostí v tretích krajinách; opätovne vyzýva Komisiu, aby podporovala agentúry Únie a členské štáty v snahe ukončiť prevádzačstvo a obchodovanie s ľuďmi v Stredozemí, aby migranti nepodnikali cesty cez more ohrozujúce život; vyzýva Komisiu, aby zvážila nové politiky na riešenie neregulárnej migrácie v súlade so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia;

4. berie na vedomie výzvu členských štátov uvedenú v záveroch Európskej rady z 9. februára 2023 na mobilizáciu finančných prostriedkov a zdrojov EÚ na pomoc členským štátom pri posilňovaní spôsobilostí a infraštruktúry hraničného dozoru, ako aj zabezpečovaní dozoru s cieľom predchádzať neoprávnenému prekračovaniu hraníc a bojovať proti cezhraničnej trestnej činnosti v súlade s existujúcim právnym rámcom;

5. uznáva, že Komisia prostredníctvom súboru nástrojov na podporu právneho štátu, ktorý zahŕňa aj výročnú správu o právnom štáte, nepretržite monitoruje kritériá právneho štátu, je však stále znepokojený tým, že v dôsledku príliš diplomatického postoja, nerozlišovania medzi individuálnymi a systémovými záležitosťami hrozí, že vo výročnej správe o právnom štáte sa niektoré z najzávažnejších a/alebo pretrvávajúcich porušení zásad právneho štátu budú zľahčovať; zdôrazňuje, že je dôležité, aby posúdenia vychádzali z konkrétnych a merateľných ukazovateľov vrátane nezávislých dôkazov o praktickom vykonávaní s cieľom zabezpečiť presnejšie a kvalitatívnejšie hodnotenie referenčnej hodnoty právneho štátu; podporuje prepojenie finančných nástrojov vrátane fondov obnovy s dodržiavaním hlavných míľnikov a zásad právneho štátu a zároveň vyzýva Komisiu, aby prijala systematickejší, predvídateľnejší a transparentnejší prístup k zmrazeniu alebo uvoľneniu finančných prostriedkov na základe objektívnych kritérií; opätovne vyjadruje poľutovanie a vážne znepokojenie v súvislosti so zákonnosťou rozhodnutia Komisie, v ktorom dospela k záveru, že základná horizontálna podmienka charty bola v súvislosti s nezávislosťou súdnictva v Maďarsku splnená, čo umožnilo maďarským orgánom začať žiadať o náhradu približne 10,2 miliardy EUR z finančných prostriedkov Únie; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zahrnula, monitorovala a chránila podmienky týkajúce sa demokracie, právneho štátu a základných práv do všetkých rozpočtových nástrojov a procesov a aby v prípade potreby ďalej a bezodkladne uplatňovala nariadenie o podmienenosti právnym štátom; vyzýva Komisiu, aby podnikla kroky na úplné vykonanie odporúčaní Parlamentu týkajúcich sa zriadenia mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva uvedených v jeho uznesení z 25. októbra 2016[1], pričom zohľadní priebežný vývoj, a aby zabezpečila, že hodnotenia kritérií právneho štátu budú časovo ohraničené a že zistenia v správe budú súvisieť so záväzným opatrením, ktoré bude presnejšie a viac orientované na kvalitu ako v súčasnosti, pričom sa budú opierať nielen o legislatívne zmeny, ale aj o skutočné a nezávislé dôkazy o ich vykonávaní v praxi;

6. opäť vyjadruje svoje veľké znepokojenie nad oneskoreniami v postupoch Komisie na udelenie prístupu k dokumentom; naliehavo vyzýva Komisiu, aby prijala okamžité a konkrétne opatrenia na urýchlené riešenie týchto nedostatkov v súlade s odporúčaniami Parlamentu a zabezpečila, aby sa prístup k dokumentom poskytoval včas, efektívne a transparentne;

7. znovu vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Komisia neprijala opatrenia na presadzovanie práva a legislatívne opatrenia nadväzujúce na odporúčania Parlamentu, pokiaľ ide o používanie softvéru Pegasus a rovnocenného špionážneho softvéru a vytvorenie mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva vo forme medziinštitucionálnej dohody; naliehavo vyzýva Komisiu, aby dodržiavala zásadu

[1] Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. októbra 2016 s odporúčaniami pre Komisiu o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva (2015/2254(INL)) (Ú. v. EÚ C 215, 19.6.2018, s. 162).

lojálnej spolupráce medzi inštitúciami Únie a aby zodpovedajúcim spôsobom nadviazala na odporúčania Parlamentu; ďalej vyzýva Komisiu, aby bez zbytočného odkladu predložila akčný plán na predchádzanie zneužívaniu špionážneho softvéru v Únii a aby pritom využila všetky dostupné legislatívne a nelegislatívne prostriedky stanovené v zmluvách.

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO POSKYTLI INFORMÁCIE

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že informácie mu neposkytol žiadny subjekt ani osoba, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

Dátum prijatia	6.2.2025
Výsledok záverečného hlasovania	+: 40 –: 14 0: 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdalena Adamowicz, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Nikola Bartůšek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, András László, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Michael McNamara, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Fredis Beleris, David Casa, Sigrid Friis, Markéta Gregorová, Hannah Neumann, Gaetano Pedulla', Sandro Ruotolo, Oliver Schenk, Alexander Sell, Bartłomiej Sienkiewicz, Malika Sorel, António Tânger Corrêa, Marco Tarquinio, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Petar Volgin, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Lucia Yar
Poslanci, na ktorých sa vzťahuje článok 216 ods. 7 rokovacieho poriadku, prítomní na záverečnom hlasovaní	Bart Groothuis, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Sérgio Humberto, Evelyn Regner, Carla Tavares, Ingeborg Ter Laak

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

40	+
ECR	Georgiana Teodorescu, Charlie Weimers
ESN	Alexander Sell, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Fredis Beleris, Krzysztof Brejza, David Casa, Lena Düpont, Branko Grims, Sérgio Humberto, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Ingeborg Ter Laak, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Veronika Cifrová Ostrihoňová, Sigrid Friis, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Bart Groothuis, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Sophie Wilmès, Lucia Yar
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Evelyn Regner, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Marco Tarquinio, Carla Tavares, Alessandro Zan

14	-
ESN	Petar Volgin
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Malika Sorel, Petra Steger, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche
The Left	Giuseppe Antoci, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Gaetano Pedulla'

6	0
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Pär Holmgren, Erik Marquardt, Hannah Neumann

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania